

TRASEUL PACIENȚILOR CU HERNIE DE DISC

Viorel MAXIAN

Scopul: Evaluarea traseului pacienților cu hernie de disc până la acordarea asistenței medicale de nivel terțiar pentru elaborarea recomandărilor practice privind îmbunătățirea accesibilității serviciilor medicale.

Obiectivele: Analiza studiilor și practicilor internaționale și naționale privind traseul pacienților cu hernie de disc către staționarele republicane; evaluarea opiniilor personalului medical cu privire la organizarea traseului pacienților cu hernie de disc de la etapa inițială până la instituțiile de nivel terțiar, cu identificarea unor eventuale bariere în accesul acestora; studierea opiniilor pacienților cu hernie de disc privind traseul lor de la debutul patologiei până la etapa tratamentului specializat în instituțiile de nivel terțiar, cu identificarea unor eventuale bariere în accesul acestora; elaborarea recomandărilor practice în scopul îmbunătățirii accesibilității serviciilor medicale pacienților cu hernie de disc.

Materiale și metode: Tipul de studiu: mixt. Componenta cantitativă – studiu descriptiv, transversal cu aplicare de chestionar. Eșantionul studiului: 377 de medici (medici de familie, neurologi, neurochirurghi) și 268 de pacienți diagnosticați cu hernie de disc. Componenta calitativă – interviuri în profunzime cu pacienții cu hernie de disc din instituțiile medicale terțiare. Perioada de colectare a datelor cuprinde lunile aprilie-mai 2020. *Metodele studiului* – epidemiologică, istorică, descriptivă, statistică, matematică, comparativă, grafică.

Rezultate obținute: Reieșind din datele studiului cantitativ circa 56 % din medicii respondenți consideră defectuos traseul pacienților cu hernie de disc. În același timp, 71,2 % din pacienții cu hernie de disc chestionați raportează că au întâmpinat bariere la nivel local (raional sau municipal) în accesarea serviciilor medicale. S-a stabilit că aproximativ jumătate dintre pacienți (47 %) sunt de părerea că este dificil de a obține o îndreptare la consultații și examinări către instituțiile medicale terțiare, inclusiv de a avea acces la examinări de înaltă performanță. Jumătate dintre pacienți s-au confruntat cu diferite impedimente în accesarea serviciilor la diferite etape de adresare, dintre ei în 19,8 % de cazuri au indicat dificultăți de acces la secția consultativă din sector/raion, iar 19 % de cazuri – la asistența medicală primară.

Studiul calitativ a cuprins 4 subiecte de bază: expertiza durerii, adresarea primară la medic, internări în instituții terțiare, tratamentul de reabilitare. Conform rezultatelor studiul dat mulți pacienți exprimă nemulțumire privind traseului anevoios spre destinația instituțiilor terțiare care se asociază pentru ei cu *cheltuieli suplimentare și timp pierdut*. Unii pacienți menționează

faptul că primar au fost informați greșit referitor la tratament și ulterior din cauza agravării stării generale au fost nevoiți să se adreseze de urgență la medicul specialist din instituțiile republicane. Marea majoritate a pacienților nu sunt mulțumiți de profesionalismul și calitatea serviciilor medicale prestate de către specialiștii din policlinicile raionale și municipale. Există pacienți care au păreri împărțite referitor la eficiența etapelor traseului pacientului cu hernie de disc elaborat de Centrul Național de Asigurări Medicale.

Concluzii: Studiul efectuat reflectă dificultăți în traseul pacienților cu hernie de disc începând cu medicul de familie și până la adresarea în instituțiile medicale terțiare, printre acestea: timpul îndelungat de așteptare a consultației, a examinărilor de înaltă performanță, a analizelor pentru spitalizări; programări defectuase pentru îndreptări la consultație, examinări, internări; drumuri *întoarse* de la instituțiile terțiare spre raion în scopul obținerii îndreptărilor, analizelor de la medicii de familie, neurologi din instituțiile raionale etc. O posibilă soluție pentru depășirea impedimentelor menționate este preluarea practicilor internaționale, în mod particular folosirea poliței de asigurare în formă de card, implementată cu succes în unele state din Europa.

Cuvinte cheie: hernie de disc, etapele de adresare la medic, managementul pacienților cu hernie de disc, bariere.

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI ȘI PRACTICI ALE FEMEILOR REFERITOR LA MENOPAUZĂ

Livia PAVELESCU

Scopul: Aprecierea nivelului de cunoștințe, atitudini și practici ale femeilor cu privire la menopauză pentru elaborarea setului de recomandări privind conduita în această perioadă.

Obiectivele: Analiza practicilor naționale și internaționale în domeniul gestionării perioadei de menopauză; evaluarea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor femeilor în contextul conștientizării de către ele a menopauzei; evaluarea opiniilor medicilor ce țin de cunoștințele, atitudinile și practicile femeilor cu privire la menopauză; elaborarea recomandărilor privind conduita perioadei de menopauză.

Materiale și metode: Tipul de studiu – **transversal, descriptiv cu elemente analitice**, efectuat prin chestionarea a 384 de femei cu vârsta cuprinsă între 40-60 de ani, cetățeni ai